

ویدیو و اجتماع گریزی

رسانه‌ها از آن پس دست به تهیه مطالبی خودجوش زدند تا جذابیت بیشتری به برنامه‌های خود بدهند. در کنار این نوع بهزه‌گیری از رادیو، سیاست کشورها نیز به رسانه رادیو به‌چشم یک اهرم تبلیغاتی و اطلاعاتی منحصر به‌خود نگریست. در مورد آرژانتین، رادیو نقشی بنیادین در پیروزی پرونیستها در سال ۱۹۴۶ داشت. مراسم و گرد هماییهای پرونیسم از طریق رادیو به طور گسترده پخش می‌شد و برای نحس‌تین مرتبه رادیویی سراسری کشور خبرهای این جریان سیاسی را به طور مرتباً پخش می‌کرد. همین پیروزی از طریق تبلیغات رادیویی، به روشنی ثابت می‌کند که وسیله وسلاح بستگی دارد که در دست چه کسی بیفتند. اگر خوبهای رادیویی داشته باشند خوبیها را واگر بدها سلطه رادیویی داشته باشند، بدیها را ترویج می‌کنند. رادیو بدين سیاست مدت‌های محدودی نقش اصلی را تا قبل از صنعت تلویزیون در جامعه ایفا کرد. گرچه تلویزیون به طور وسیعتر و پرتفوذر جای خود را در محیط تثبیت کرد ولی رادیو همواره مردم‌تربوهه اصطلاح خوش مشربت با مردم تا می‌کرد و در دل مردم بیشتر جاداشت. مردم یک محل مثلاً در منزل یک نفر که رادیو داشت جمع می‌شدند تا به اخبار و برنامه‌هایش گوش دهند. برنامه‌هایی که اکثر ضبط بودند ولی برای شونوندهای آن روزگار خیلی زنده بود. رادیو رسانه‌ای بود که مردم را بیشتر به یکدیگر پیوند می‌داد تا از یکدیگر بپاشاند و این نقش حائز اهمیت است. از سال ۱۹۵۰ تلویزیون توانست

تحلیلی بر نقش ویدیو در آرژانتین

بشری که فقط تواناییش در ابتدای خلقت در حد بولیایی و شنوازی بود، توانست به صنعت چاپ و انتشار ایده‌ها و خواسته‌های ذهنی و روحيش دست یازد. نوشتمن برای بشر حکم فنی تصویری و هنری تجسمی را داشت. این مسئله به منزله انقلابی در سن وزندگی روزمره بشر بود و این انقلاب هنگامی بیشتر باگرفت که رادیو نیز اختراع شد. باحضور رادیو شنیدارهای بشری طبقه‌بندی و درجه‌بندی شدند. رادیو، بشر را به دورترین نقاط روی زمین راهی کرد، اما نه او را بلکه کلام او را وبر عکس بیان دورترین نقاط را برای گوش او به ارمغان می‌آورد. رادیو آخرين تحولات را در کمترین زمان ممکن به گوش تمام مردم در اقصا نقاط جهان می‌رسانید. با تولد رادیو، روزنامه شکل امروزی آن ووازه خبر و اخبار نیز بهمراه این دو متولد شد. و بدين ترتیب دنیا در قالب کلمات روزنامه‌ها و عبارات رادیویی در ذهن بشر مجسم گردید. عصر رادیو بخصوص در آمریکا و بیویژه با برگزامه رادیویی مربیخیها که تجسمی خیالی از تهاجم اهالی مرتیخ به زمینیها بود و اورسون ونو طراح و مجری برنامه بود، غوغایی برانگیخت و در برخی موارد عده‌ای حتی به خاطر تبلیغات داغ و عبارات پرنفوذ و کلام مجری دست به خود کشی زدند. و این دوره از پخش رادیو، عصری تازه در این صنعت رسانه‌ای محسوب شد.

همگان می‌دانند که طی قرن‌های بسیار، بشر تنها به قصه و حکایت آن هم به شکل بیانی و کلامی ونه مکتوب گوش می‌داد و راویان نیز منحصرًا همنوع یا همنوعان بشر بودند. صدها سال گذشت تا تمدن بشری به فن خط و نوشتمن آشنا شد و سپس باشندیدهای این نوشتمنهای توانست به خواندن نیز بسپردازد. چاپ و صنعت حک حروف برگاذ و پوست به الواقع درجه متعالی این استعدادهای کلامی، بیانی و نوشتاری شد و بشر بدين ترتیب قدرت تخیلش را وسعت دیگری بخشید. در این تحقیق و مقاله که با عنوان صنعت ویدیو در آرژانتین ارائه می‌شود به بررسی وسائل ارتباط جمعی به طور اعم و ویدیو به‌طور اخص اشاراتی داریم. روش‌هایی کاملاً فنی که تحولی عظیم و عمیق در حساسیتهای بشری ایجاد کردند.

وبرای دیگران - محبوس سازد تا از همسایه، هدل، همراه، همفکر و همنوع دورش کند. وی را در گیر واسیر دل مشغولیهای خود و دلتگیهای خصوصیش کند تا دیگر حوصله و علاقه و نگرانی باتبدیگری، دیگران، همنوعان، همسایگان و همشهریهاش نداشته باشد. این همان بعد مغرب و نقش خطرناک رسانه‌گروهی است که هیچ نشانی از گروهی بسوند در آن نیست، بلکه رسانه‌ای خودی و تکروست. خود بدین ترتیب از جمع گریزان می‌شود، چرا که سلیقه‌اش را دستگاهی دوست داشتنی بهنم ویدیو ارضا می‌کند و دیگر اهمیتی ندارد. همسایه و اجتماع چه می‌گوید و چه می‌خواهد. این سرکوب علایق مردمی و همنوع دوستی بهترین روش برای خفه کردن احساسات اجتماعی فرد است. در آمریکای لاتین این پدیده موفق بوده و نقش خود را در جهت مقاصد امپریالیستها به نحو عالی ایفا کرده است و با درک این جنبه از سیاست گزاری ویدیو سازان و میلفان ویدیو در دنیا، می‌توان نقش بازار پرسود و خطرناک ویدیو را در آرژانتین بویزه از لحاظ سیاسی و جامعه‌شناسی درک کرد.

دانستن صرف ارقام در این پدیده همه‌گیر یعنی صفت ویدیو، کافی نیست تا تحلیلی روشن از نفوذ خطرناک این سینمای خانگی، در اجتماع و همنشینی مردم بددست دهد. آنچه لازم است دانسته شود، باز شناختن چرا این قصیه ورشد سرسام اور ویدیو در کشور است. مسلم آن است که هر قدر ذوق مردم به جمع گرایی و هدلی و همنشینی کاهش یابد به همان میزان خصلت و خصوصیت فرد گرایی و تک‌شینی در وی فزونی خواهد یافت. استکبار نیز درست همین قلب زنده مردمی و اجتماعی را

● مخربترین و فساد انگیزترین اثر در صنعت سینمای ملی آرژانتین، همین صنعت بی‌در و پیکر و غیر معقول ویدیو است.

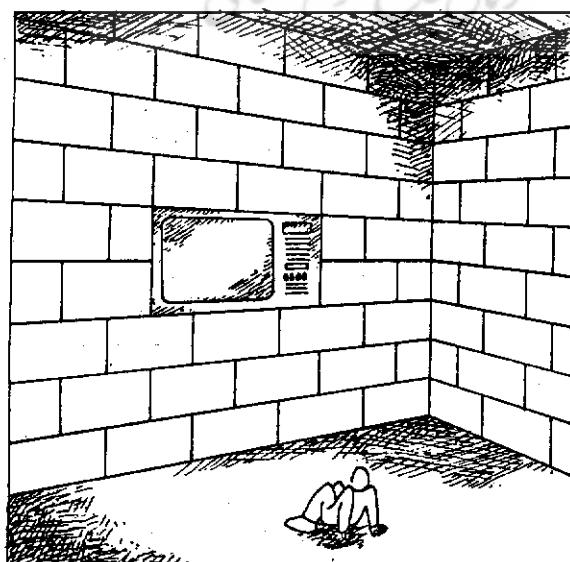
اععاد جامعه‌شناسانه و روانشناسانه و صدالتبه سیاسی و اقتصادی قضیه بررسی کرد. حضور پدیده ویدیو در اجتماع مصادف بود با ناپایداری جنبه آمیزش سالم و مردمی رسانه رادیو و تلویزیون بین مردم. ویدیو ارتباط بین مردم را از هم گسیخت و سبب شد تا محالف مردمی و عمومی رادیودوستها و تلویزیون بینها به محفلی خصوصی تکفره و متزوی از اجتماع عاشقان ویدیو تبدیل شود و این خواست همیشگی امپریالیسم در جوامعی از این دست بوده، بگذیریم از آنکه استکبار همین سیاست را در اروپا هم می‌خواست اعمال کند.

سیاست امپریالیستها با تحمل ویدیو و ویدیوبینی بر این استوار است که سلیقه‌ای مردم سیما دوست را به سمت خصوصی بودن، زندگی خصوصی و محالف خصوصی و به عبارتی مالکیت خصوصی حتی در بعد تفریحات سوق دهد و از اجتماعی گری و جامعه‌دوستی ایشان را دور کند. و انسان را در چارچوب منزل خودش و چهار دیواری خانواده خودش - ونه با دیگران

نقش اصلی را در توجه و علاقمندی مردم در قیاس با رادیو ایفا نماید. تلویزیون آنروزها تا این حد، آلوده و ملبة دست این و آن نبود. ومثل رادیو حکم ارتباطی و همبستگی مردمی را داشت و همان صحفه که برای شنوندگان رادیو پیش می‌آمد، برای بیننده‌های تلویزیونی روی می‌داد. تجمع در یک منزل با یک مکان عمومی برای دیدن برنامه‌های تلویزیونی.

تلوزیون در دهه پنجاه و شصت در آرژانتین، به طور گسترده‌ای نقش و حضور خود را تثبیت کرد و حتی فقیرترین اشتراک‌مردمی نیز می‌توانستند از داشتن یک دستگاه تلویزیون برخوردار باشند. منظور از این توانایی این است که یک شهروند جهان سومی می‌توانست، از داشتن یک دستگاه تلویزیون برخوردار شود هر چند با خرد قسطی آن، بگذیریم از آنکه پس از سقوط پرونیسم، لایحه‌ای تقدیم مجلس شد مبنی بر اینکه اسم پرونیسم را بایسیتی از رادیو و تلویزیون حذف گردد و بدین ترتیب واقعیت موجود اجتماع یافی شد ویا کتمان گردید. این نام در خیابانها نیز سانسور می‌شد و مردم با اختیاط نام پرون را می‌بردند، همان جایی که بعداً سنگر مقاومت پرونیستی شد و علیه رژیمهای امپریالیستی و حکومتهای هزار فامیلی برخاست. تلویزیون به مثابة تمایی تلویزیونهای جهان، خود را برای ایفای نقشی پنهان کارانه و انکار فریاد و خواست مردمی که فقط خواهان عدالت اجتماعی بود، آماده می‌کرد. اما به هر تقدیر تلویزیون همچنان نقش ارتباط مردمی و پیوند طبقات و اقسام مختلف مردم را بایکدیگر حفظ می‌کرد. بعزمدی و پس از مدت کوتاهی از گسترده‌تر شدن نقش تلویزیون در اجتماع، ویدیو نیز حضوری قاطع بین قشرهای خاصی از مردم پیدا کرد.

حال می‌پردازیم به تحلیل نقش و عملکرد این پدیده تصویری و رسانه‌ای در کشور آرژانتین. می‌توان نقش این صنعت سینمای خصوصی را از

هدف قرار داده و خواسته است فرد را از حساسیتهای حاکم بر جامعه اش کاملاً دور سازد. استکبار همواره در این زمینه با تشویق رشد ویدیو بینی، حس ازوا طلبی و تکروی را در مردم تقویت کرده است. فکر می کنم با این نوع نفاسیر در ک اینکه چرا ویدیو توانته تا این حد در منازل و محاذی و مجامع خصوصی مردم راه پیدا کند، روشنتر و آسانتر گردد. آنچه در خصوص سمامی رسانه‌های گروهی بویژه مطبوعات و رادیو تلویزیون و ویدیو می‌توان نتیجه گیری کلی نمود، این است که آنچه این رسانه‌ها به عنوان سیاست کلی می‌گویند راه میسر برای ندارد و تها راه ممکن و تنها راه میسر برای مuplications جامعه، همان است که اینها می‌گویند و تبلیغش را می‌کنند و هر کس هم بخواهد خلاف جریان شنا کند، مارک ناسازگار و مخالف با نظام و سیستم اجتماعی بر او می‌زنند. مسئله انتساب یا اعتراض، و راهی‌پیمایی سیاسی و هرگونه تظاهراتی در این قبال به عنوان کاری خود محور، تکروانه و فرد گرا به حساب می‌آید، و خطری علیه مقاصد جوامع محسوب می‌شود.

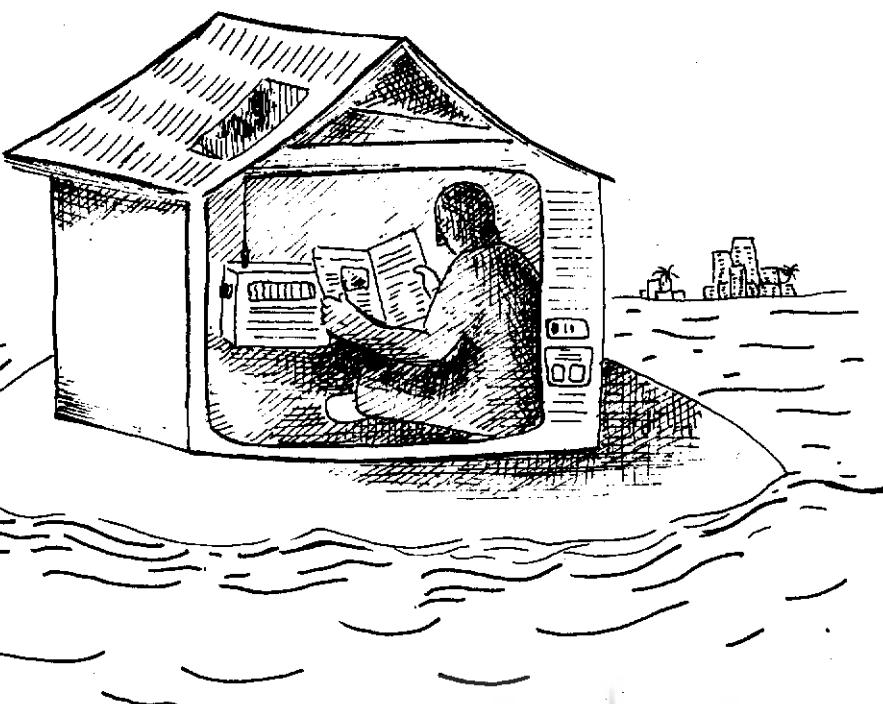
پیام صنعت ویدیو و ویدیوچیها این است:

«در منزلت بمانی، ما: (یعنی وسائل ارتباط جمعی) با توایم، نگران اوضاع وحوادث نباش. اخبار را ما برایت در منزل در حالی که تو روی مبل راحتیت لمدهای به تو می‌دهیم» و یا «تو پدر خانوادهای، برای چه می‌خواهی در گیر اوضاع آشفته جهان شوی. ما همه حوادث را بهطور چکیده و شسته رفته برایت گلچین می‌کنیم. در منزلت بمان و حداقت به ما باشد....» این همان پیام ارتجاعی و پرسی برافکن استکبار است. همان پیامی که بذر نفاق، دوری از همنوع و جدایی از همسایه را می‌پراکند.

متاسفانه تا این لحظه استکبار در بکار گیری این سیاست موفق بوده و توانته است در ذهنیت نا آگاه قشری عظیم از جامعه به کمک ویدیو و تلویزیون و رادیو و مطبوعات هرچه می‌خواهد سکاردادهای کند. البته رادیو و تلویزیون رسانه‌های به ظاهر آگاهی دهنده هستند، ولی چه

نوع آگاهی؟... آن آگاهی خفته و خفیفی که بشر را بیشتر به خواب غفلت و بیخبری از اوضاع و احساس راحتی بیندازد. سپس تبلیغات چون موجی همه‌گیر به کمک ویدیو و دیگر رسانه‌های گروهی می‌آید و در بزرگنمایی این بحران صوتی و تصویری و تحریری می‌گوشد.

فرد باداشتن یک روزنامه و رادیو و تلویزیون ویدیو خود را در جزیره‌ای امن از اقیانوس اجتماع محبوس می‌کند و تصورش یعنی همان تصور تحملی والقا ای استکبار و بس و هرچه می‌بیند همانی است که استکبار می‌خواهد که بینند. استکبار با این القای تصویری و نوشتاری و کلامی به فرد می‌فهماند که زیاد در بند همنوعش نباشد حتی به رقابت با او بپردازد

آرژانین قابل تعمق است. لازم به ذکر است که ۲۰ میلیون نفر نیز دارای تلویزیون هستند که البته صاحبان تلویزیون رنگی به مرتبه کمتر هستند و صاحبان تلویزیون سیاه و سفید نیز بیشتر در مناطق فقیر نشین مقیمند، ورقم طبقات فقیر و مردم مستمند نیز در آرژانین بالغ بر ۹ میلیون نفر می‌شود. طبیعی است که هر کس ویدیو دارد می‌پایست یک تلویزیون هم بخورد ویا الزاماً آن را داشته باشد. پس اگر قیمت یک دستگاه ویدیو بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ دلار باشد و تلویزیون را هم چیزی در همین حدود تخمین بزنیم، پس شخص باید لااقل ۱۰۰۰ دلار بابت یک دستگاه تلویزیون و ویدیو پرداخته باشد. بدینهی است خرید و در تملک گرفتن این دو دستگاه با این بها برای حاشیه نشینان و طبقه مستمند امری بعيد است. بهطور متوسط حدود ۲ هزار عنوان فیلم در این ویدیو کلوبها توزیع می‌شوند. ویدیو کلوبها طی یک برنامه‌ریزی خاص، دست به انتشار بولتهایی درون تشکیلاتی زده‌اند که فهرست پرینت‌های ترین فیلمهای خود را در همین انتشارات ذکر می‌کنند. مروری بر پرینت‌های ترین فیلمهای طبق فهرست اجراه آنها، همین طور مروری بر لیست کلی فیلمها نشان از نفوذ وسلطه فیلمهای آمریکایی در پهنه صنعت ویدیو در جهان دارد که بیشتر مظہر خشونت و اعمال جنگی است و عدمه ترین نگرانی، همان تبلیغات استکباری است که به عنوان نخستین ضریب منفی ویدیو در ذهن نقش می‌بندد. در میان تنوع فیلمها، یک فهرست مفصل نیز از نوارهای موزیکال مشاهده می‌کنیم.

نگاهی گذرا به نمونه ویدیوهای موزیکال از طریق تلویزیون به خوبی روشن می‌کند که این

تلاش کند همنوع را نابود کند. حاصل بیشتری از زندگی نصب خود سازد و خلاصه به کم‌قانع نباشد. هرچه می‌سواند ببرد و نفع کند. و در تصاحب بگیرد و بقول معروف «مرا هست ببط را زطوفان . چه باک» را شعار خود سازد.

ویدیو در نگاه آماری وارقامی حال که برخی ابعاد جامعه شناسانه صنعت ویدیو ویدیو و نقش جامعه‌سوز آن را دیدیم، می‌پردازیم به گوشای از اطلاعات آماری وارقامی این نوظهور مخرب، نوظهوری که اگر به شکل دیگری از آن استفاده می‌شد هرگز به این نقش تخریبیش اشاره‌ای نمی‌شد..... ویدیو همان طور که دیدیم آگاهی دهنده است، ولی چه نوع آگاهی؟ آن گونه که استکبار می‌خواهد ونه آن گونه که بیانگر واقعیت باشد. تأثیر ویدیو را برسینمای کشور نیز نمی‌توان نادیده گرفت. سینمای آرژانین همواره مهمترین و پیشرفت‌های سینمای آمریکای لاتین محسوب می‌شده است. فیلمهای این کشور همیشه از سطح بالای فنی و بعضی کیفی برخوردار بوده است. هویت این سینمای ملی از آغاز حضور ویدیو همیشه مورد تهدید بوده است. سینمای آرژانین از سال ۱۹۸۵ به این طرف بویژه در چندین فستیوال بین‌المللی کان، هاوانا و چندین مجمع مهم سینمایی مهم و جهانی حضور داشته است.

در آرژانین قریب ۳۲۰۰ ویدیو کلوب وجود دارد وحدود ۸۰ توزیع کننده فیلم و نوار ویدیویی، ماهانه قریب ۷۰ هزار نوار ویدیو در عناوین مختلف تکثیر و توزیع می‌شود. ۱ میلیون ۳۰ هزار نفر ویدیو در منزل دارند که این رقم با توجه به جمعیت ۳۵ میلیونی

با سینما قطع شد و اگر دستش می‌رسید به دیدن فیلمهای ویدیویی بسندن می‌کرد، که آنها هم بیشتر محصول سینمای غرب بودند.

از طرف دیگر، با روی کار آمدن منم و قانون اضطرار اقتصادی، مؤسسه ملی سینمای کشور را ز همان سویسیدهای مختصر قدیم هم محروم و مشکل سینمای داخلی دو صد چندان شد. همین بس که بدانیم کارگردان مهم و اصیل چون «الیسه ذوسوبیلا» با فیلم ارزشمندش مردیکه به جنوب شرقی نگاه می‌گزند توانست تا مدت‌ها آخرين فیلم شاهکارش را با عنوان آخرین تصاویر کشتی شکستگی در سینمای کشور به نمایش درآورد. فیلمی که قبل از نمایش داخلی در سینماهای خارجی به مردم پرده آمد. سینمای کشور در یک کلام از گبود یک پروژه ملی غیر وابسته به مراکز و مراجع قدرت رنج می‌برد.

خلاصه کلام اینکه: قضیه صنعت و بازار و پدیده ویدیو را می‌بایست با ملاحظه بهم ریختگی و ناپیوستگی سیاسی حاکم بر کشور مورد مطالعه قرارداد. این بهم ریختگی سیاسی واپس خلع سلاح سینمایی کشور را بسویه در سالهای آخرین دوره دیکتاتوری نظامی بین ۱۹۷۶-۱۹۸۳ و همین طور در طول اولین دوره حکومت دموکراسی آفونسین طی سالهای ۱۹۸۳-۱۹۸۹ شاهدیدم.

بدین گونه صنعت ویدیو توanst هم بازار سینمای ملی را اشغال کند وهم فرهنگ ازواجاً تجرد و فردگرایی را بین علاقمندان سینما و خانوادها جایبنداد، بهنحوی که دیگر کسی در اندیشه دیگری نخواهد بود. ویدیو فقط یک سینمایی خصوصی و خانگی نیست. یک خود مختاری فردی و یک اجتماع گریزی حاد است. طبیعی است وقتی مردمیها و همسایه‌توانی‌ها و همنوع پروریها از میان بروند، کم و نخوت در هیئت استکبار به چهاردیواری منزل شخص قدم می‌گذارند. ویدیو نقش بازدارنده‌ای در حرکت فرد و به طبع هرحرکت و روند اجتماع دارد. حتی بیشتر از این، عامل واپس گرایی و پسروری اجتماعی است. شخص پادشاهی‌اشدن میهمانی به نام ویدیو در منزلش در حقیقت به سیزبان یعنی خودش پشت پازده و ترجیح می‌دهد به جای خود او قهرمانان خیالی فیلمها از پنهانی بهوشعت یک پرده تلویزیون جولاں دهنند.

نمایندگی فرهنگی ایران در بونوس آرس

● **حضور پدیده ویدیو در اجتماع مصادف بود با ناپایداری جنبه آمیزش سالم و مردمی رسانه رادیو یا تلویزیون بین مردم.**

● در آرژانتین ۳۲۰۰ ویدیوکلوب وجود دارد و ماهانه قریب ۷۰ هزار نوار ویدیو در عناین مختلف تکثیر و توزیع می‌شود.

● **قریب ۶۰ درصد نوارهای ویدیویی، نوارهای غیر قانونی و بدون مجوزند.**

● **ویدیو فقط یک سینمای خصوصی و خانگی نیست. یک خود مختاری فردی و یک اجتماع گریزی حاد است.**

درصد نوارهای ویدیو نوارهای غیر قانونی و بدون مجوزند. یکی از اینها فیلم سور(جنوب) اثر بینوسلاناس کارگردان آرژانتینی است که از هواداران قدیمی و پروری‌وار قرص پررونسیسته به شمار می‌رود.^(۱) چنین نمایشهای غیر قانونی به لحاظ مادی و معنوی به ضرر کارگردان و خالق اثر است.

مخریترین و فسادانگیزترین اثر در صنعت سینمایی ملی کشور، همین صنعت بی‌درویسکر وغیر معقول ویدیو است، که قارچ گونه در سرتاسر پهنه هنر هفتمن سیز شده است. این قضیه از سوی دیگر نشان دهنده ضعف صحنه‌گردانان کشور است. قابل ذکر است در دوران حکومت آفونسین سینمای کشور دچار رکود عمیقی شد. و به سبب بازگذاشتن دست دزدان، سینمای ملی دچار ناقصی و کمبودهای فراوان شد. از سوی دیگر بهای بلیط آنقدر گران بود که یک خانواده نمی‌توانست هزینه تماشی یک فیلم را بسپردازد. از این‌زو بار دیگر بازار ویدیو و تلویزیونی گرمتر از پیش شد.

از یکسو ویدیو بازار گرم و پر رونقی پیدا کرد. اما قیمت یک دستگاه ویدیو و تلویزیون رنگی سراسام‌آور بود. از سوی دیگر بهای بلیط فیلم در سینما گران بود و فیلمهای تلویزیونی هم افتتاح بودند. این دو عامل باعث شد تا بیننده همیشگی سینما، و سینما روی قدیمی و سنتی دیگر نتواند به تفریح ایده‌آلش بپردازد.

حاصل کار این شد که سینمای ملی در مسیر قهقهه افتاد. چرا که بیننده سینما و هم از فیلمهای پر تحرک غربی و هر از گاهی هم از سینمای داخلی لذت می‌برد، دیگر ارتباطش سخنرانی جامعه پانکی هستند، در پوششی از برنامه‌های متنوع و گلچینی از فیلمهای خوب سینمایی برای جذب بیننده بیشتر. صنعت ویدیو غرق در دزدی سینمایی است. قریب ۶۰

پانوشت

(۱) سولاناس به همراه اوکتاویو ختنو، سینمای آزاد را در صنعت سینمای آرژانتین بنیان نهادند. در فیلم ملند و ۶ ساعته ساخت کوره‌ها که این دو ساختند، تاریخچه مبارزات پروپریتی‌ها علیه دیکتاتوری‌ای نظامی به تصویر درآمده است. این فیلم شایسته جوانی مختلف جهانی و شهرتی چشمگیر بود، که چنین هم شد.